

Dokument s plenarne sjednice

A8-0045/2019

30.1.2019

IZVJEŠĆE

o provedbi Direktive 2009/128/EZ o održivoj upotrebi pesticida
(2017/2284(INI))

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

Izvjestiteljica: Jytte Guteland

Izvjestiteljica za mišljenje (*):
Sofia Ribeiro, Odbor za poljoprivrednu i ruralni razvoj

(*) Pridruženi odbor – članak 54. Poslovnika

SADRŽAJ

	Stranica
OBRAZLOŽENJE – SAŽETI PREGLED ČINJENICA I REZULTATA ISTRAŽIVANJA ...	3
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	7
MIŠLJENJE ODBORA ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ	22
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	29
KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U NADLEŽNOM ODBORU.....	30

OBRAZLOŽENJE – SAŽETI PREGLED ČINJENICA I REZULTATA ISTRAŽIVANJA

Kontekst

Cilj Sedmog programa djelovanja za okoliš jest osigurati da do 2020. upotreba sredstava za zaštitu bilja nema nikakvo štetno djelovanje na ljudsko zdravlje ni neprihvatljiv utjecaj na okoliš i da se takvi proizvodi koriste na održiv način.

Upotreba pesticida ima važnu ulogu u poljoprivrednoj proizvodnji u Europi jer održava zdravlje biljaka i sprečava njihovo uništavanje bolestima i zarazama. Međutim, pesticidi koji se primjenjuju na usjevima mogu izluživanjem i površinskim otjecanjem ući u tlo i površinske vode te doprijeti do podzemnih voda, čime se stvara rizik od negativnog utjecaja na neciljane vrste u morskim i vodnim ekosustavima. Time se utječe na funkcioniranje staništa i pridonosi gubitku biološke raznolikosti, uključujući znatna smanjenja populacije kukaca. Također se utječe na formiranje i sastav tla te opskrbu čistom vodom za piće. Ostaci pesticida u hrani također mogu predstavljati rizik za zdravlje ljudi, a ostaci u hrani za životinje predstavljaju rizik za zdravlje životinja i mogu ući u hranidbeni lanac. Izražena je osobita zabrinutost u pogledu utjecaja izloženosti ljudi pesticidima koji imaju svojstva koja prouzročuju poremećaje endokrinog sustava, kao i s tim povezanih učinaka na zdravlje ljudi. Ostali problemi povezani sa zdravljem ljudi odnose se na neurotoksičnost npr. insekticida i biocidnih proizvoda, koji mogu utjecati na funkcioniranje mozga, osobito ako do izloženosti dođe tijekom razvoja fetusa.

Trenutačna ovisnost o pesticidima kao prevladavajućim sredstvima za suzbijanje štetnih organizama nije sukladna s održivom poljoprivredom s obzirom na to da je česta posljedica dugotrajne upotrebe pesticida otpornost štetnih organizama. Taj postupak ujedno ima štetnu nuspojavu ubijanja korisnih organizama koji imaju važnu ulogu u sprečavanju štetnih organizama, što često dovodi do izbijanja zaraze sekundarnim štetnim organizmima. Oba čimbenika mogu dovesti do dodatnog povećanja upotrebe pesticida, čime se stvara negativan trend. Nапослјетку, pesticidi uništavaju biološku raznolikost poljoprivrednog zemljišta i osiromašuju poljoprivredno tlo, koje je ključno za održivu proizvodnju hrane. U nedavno objavljenom izvješću¹ Europske komisije o statističkim podacima o pesticidima potvrđeno je da su „pesticidi uzrok onečišćenja i imaju izravan utjecaj osobito na stanje bioraznolikosti, vodnih tijela i tla”. Istodobno su u izvješću posebnog izvjestitelja UN-a o pravu na hranu² iz 2017. istaknuti štetni učinci upotrebe pesticida na ljudska prava, zdravlje ljudi (radnika, njihovih obitelji, prolaznika, okolnog stanovništva i potrošača) i okoliš. U izvješću je također navedeno da se intenzivnom poljoprivredom koja se temelji na upotrebi pesticida ne pridonosi smanjenju gladi u svijetu, nego se povećava potrošnja i rasipanje hrane u industrijaliziranim zemljama.

Upotreba pesticida u Europi neprestano se povećava od 1996. i, bez obzira na brojne rasprave o održivosti poljoprivrede i unatoč ulasku na tržište pesticida koji se mogu upotrebljavati u malim dozama, prosječna upotreba nije se smanjila tijekom posljednjih godina. Ukupna godišnja prodana količina u EU-u 2015. godine iznosila je 400 000 tona pesticida, pri čemu je velika većina upotrijebljena u poljoprivrednom sektoru.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017DC0109&from=HR>

² <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G17/017/85/PDF/G1701785.pdf?OpenElement>

Provedba Direktive

Direktivom 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o održivoj upotrebi pesticida predviđen je niz mjera za postizanje održive upotrebe pesticida u EU-u smanjenjem rizika i učinaka upotrebe pesticida na zdravlje ljudi i na okoliš te promicanjem upotrebe integrirane zaštite bilja i primjene alternativnih metoda ili postupaka, kao što su nekemijske alternative pesticidima.

Člankom 4. Direktive od država članica zahtijeva se donošenje nacionalnih akcijskih planova u kojima utvrđuju kvantitativne ciljeve, opće ciljeve, mjere i vremenske planove za smanjenje rizika i učinaka pesticida na zdravlje ljudi i na okoliš, te potiču razvoj i uvođenje integrirane zaštite bilja i alternativnih postupaka ili tehnika kako bi se smanjila ovisnost o upotrebi pesticida. Osim toga, nacionalnim akcijskim planovima također su obuhvaćeni pokazatelji za praćenje upotrebe pesticida koji sadržavaju aktivne tvari koje izazivaju zabrinutost, osobito ako postoji alternativna rješenja. U svojim nacionalnim akcijskim planovima države članice opisuju način na koji će provesti mjere u skladu s člancima od 5. do 15. ove Direktive.

Europska komisija objavila je 10. listopada 2017. u skladu sa zahtjevima o izvještavanju iz članka 4. stavka 3. i članka 16. ove Direktive izvješće o nacionalnim akcijskim planovima država članica i napretku u provedbi Direktive 2009/128/EZ o održivoj upotrebi pesticida.

Izvjestiteljica pozdravlja izvješće Komisije o evaluaciji, ali istodobno izražava duboku zabrinutost zbog niske razine provedbe odredbi Direktive u većini država članica. Jasno je da je postignut određeni napredak u području pregleda uređaja za raspršivanje te organizacije osposobljavanja i razvoja sustava izdavanja certifikata u pogledu najboljih načina raspršivanja pesticida. Međutim, ostvaren je vrlo mali napredak u promicanju uvođenja alternativnih tehnika koje su ključne za jamčenje stvarnog smanjenja ovisnosti o upotrebi pesticida. Prema podacima Europske agencije za okoliš, potražnja za pesticidima u EU-u proteklih je godina gotovo stabilna¹, što bi moglo upućivati na činjenicu da su rizici koje pesticidi predstavljaju za ljudе i okoliš ostali nepromijenjeni unatoč provedbi nacionalnih akcijskih planova u skladu s Direktivom o održivoj upotrebi pesticida.

Ukupno je 21 država članica izvjestila o ciljevima za smanjenje rizika od pesticida, devet država članica utvrdilo je ciljeve za smanjenje upotrebe pesticida, a nekoliko država članica izvijestilo je o ciljevima za smanjenje rizika i za smanjenje upotrebe pesticida. Samo je pet država članica utvrdilo mjerljive ciljeve na visokoj razini, od kojih su četiri utvrdile ciljeve za smanjenje rizika (Belgija, Danska, Grčka i Njemačka), a jedna (Francuska) cilj za smanjenje upotrebe. Države članice obvezne su revidirati svoje nacionalne akcijske planove barem svakih pet godina i po potrebi ih ažurirati na temelju te revizije. Nažalost, do danas su svoje nacionalne akcijske planove revidirale i nakon toga izmijenile samo Francuska i Litva.

Izvjestiteljica žali zbog nedosljednosti nacionalnih akcijskih planova i prevladavajućeg nedostatka kvantitativnih ciljeva, općih ciljeva, mjera i vremenskih planova za različita područja, bez kojih nije moguće ocijeniti napredak u EU-u. Mnogi su nacionalni akcijski planovi usmjereni na osposobljavanje za korisnike pesticida ili pravila o ispitivanju uređaja, ali ne sadržavaju pojedinosti o zaštiti posebnih ekosustava i vode za piće. Štoviše, u većini nacionalnih planova nije određen način mjerjenja postizanja ciljeva. Mnoge države članice uspostavile su mjere kojima se onemogućuje da pesticidi dospiju u vodotoke, uključujući

¹ <https://www.eea.europa.eu/airs/2017/environment-and-health/pesticides-sales>

izmjene na uređajima i finansijske poticaje za poljoprivrednike namijenjene za uspostavu sigurnosnih razmaka za pesticide, no pokrivenost tih razmaka vrlo je ograničena, a razina ambicioznosti njihovih ciljeva preniska.

Izvjestiteljica se u cijelosti slaže s glavnim zaključkom izvješća u kojem se države članice poziva da napokon utvrde opće ciljeve i mjerljive ciljeve za smanjenje upotrebe pesticida te smatra da posebnu pozornost treba posvetiti praćenju štetnih učinaka pesticida na okoliš i zdravlje ljudi, poboljšanju kvalitete vode, poticanju i održavanju biološke raznolikosti te davanju prednosti načelima integrirane zaštite bilja u europskom poljoprivrednom sektoru. Integrirana zaštita bilja usmjerenja je na održavanje upotrebe pesticida i drugih oblika suzbijanja na razini koja je gospodarski i ekološki opravdana te kojom se smanjuju ili svode na najmanju moguću mjeru rizici za zdravlje ljudi i za okoliš, pritom dajući prednost fizičkim, nekemijskim i održivim metodama zaštite usjeva i sprečavanja štetnih organizama. Nažalost, države članice do danas nisu prenijele načela integrirane zaštite bilja u propisane kriterije koje je moguće procijeniti, a integriranu zaštitu bilja većinom smatraju obrazovnim alatom za poljoprivrednike te nisu uspostavile metode za procjenu usklađenosti s njezinim načelima. Integrirana zaštita bilja važan je dio Direktive te je stoga osobito zabrinjavajuće što države članice još nisu utvrstile jasne ciljeve i zajamčile njihovu provedbu. Integrirana zaštita bilja ima znatan neiskorišteni potencijal za zaštitu korisnika i okoliša od štetnih učinaka pesticida, a države članice moraju što prije početi upotrebljavati taj alat i tako zamijeniti konvencionalnu upotrebu pesticida te pritom zajamčiti odgovarajuće sustave poticaja za potrebe podupiranja uvođenja metodologije integrirane zaštite bilja.

Izvjestiteljica čvrsto vjeruje u održivu poljoprivredu u kojoj se daje prednost sprečavanju, nekemijskim metodama, biološkom suzbijanju i proizvodima niskog rizika. Povećanjem dostupnosti alternativnih proizvoda konvencionalnim, kao što su sredstva za zaštitu bilja niskog rizika, istodobno se pridonosi održivoj poljoprivredi i proširenju alata za poljoprivrednike povećanjem mogućnosti zaštite bilja. Za razvoj alternativnih metoda zaštite od postojećih i budućih štetnih organizama, kojima se smanjuje ovisnost o pesticidima i/ili pružaju mogućnosti manje rizične zaštite bilja ili novih načina djelovanja, potrebni su istraživanje i inovacije.

Izvjestiteljica vjeruje da je najbolji način cjelovite i promišljene provedbe Direktive o održivoj upotrebi pesticida jamčenje da se ciljevi Direktive u što širem smislu integriraju u zajedničku poljoprivrednu politiku EU-a (ZPP) u okviru nadolazeće reforme. Integracija ciljeva za smanjenje upotrebe pesticida i drugih načela integrirane zaštite bilja u model ostvarivanja politike ZPP-a ključna je za napredak u provedbi Direktive. Postojeće „mjere ekologizacije“ ZPP-a dosad su imale slab pozitivan učinak na terenu, a jamčenjem višestruke sukladnosti Direktive s moderniziranim ZPP-om u čijem je središtu održivost može se postići uistinu ekološki prihvatljiva, gospodarski održiva i društveno odgovorna poljoprivreda u Europi.

Izvjestiteljica želi naglasiti da postoji velik broj pesticida za koje se sumnja ili je dokazano da djeluju kao endokrino disruptivne tvari. Unatoč tome u Europi su ti pesticidi i dalje uvelike dostupni i u širokoj upotrebi. Te bi tvari trebalo što prije utvrditi u skladu s nedavno usvojenim kriterijima, a pesticidi koji sadržavaju endokrino aktivne tvari ne bi se smjeli staviti na tržište.

Naposljetu, izvjestiteljica smatra zabrinjavajućim činjenicu da unatoč jasnoj obvezi iz članka

15. ove Direktive Komisija još nije uspostavila usklađene pokazatelje rizika kojima bi se zajamčilo da se napredak u smanjenju rizika i štetnih učinaka upotrebe pesticida na zdravlje ljudi i okoliš može pravilno mjeriti i usporediti u svim državama članicama.

Zaključci

Izvjestiteljica je uvjerenja da je potrebno ulagati dodatne napore na razini EU-a i na nacionalnoj razini kako bi se zajamčila učinkovita provedba ove Direktive. Sve je očitije da su građani sve više zabrinuti i da žele da poljoprivrednici u manjoj mjeri ovise o pesticidima, što dodatno potvrđuje nedavno provedena uspješna Europska građanska inicijativa za zabranu glifosata kojom je u manje od šest mjeseci u Europi prikupljeno više od 1,3 milijuna potpisa.

Europska komisija mora prepoznati svoju ulogu čuvarice prava Europske unije i djelovati protiv očite neusklađenosti više država članica. Od ključne je važnosti da Komisija intervenira u slučaju nedjelovanja ili nejasnog djelovanja te ako odstupanja nisu opravdana ili izlaze iz okvira onoga što je utvrđeno Direktivom. Štoviše, Komisija bi tijekom praćenja trebala činiti više od same procjene usklađenosti s Direktivom i usmjeriti se na postizanje boljih ukupnih rezultata u pogledu okoliša kada je riječ o tlu, vodama i biološkoj raznolikosti. Komisija mora nastaviti s raspravama s dionicima i državama članicama u pogledu razvoja usklađenih pokazatelja rizika kako bi se omogućili usporedivi i jasni skupovi podataka i pouzdana procjena napretka.

Države članice moraju zauzeti proaktivno stajalište u pogledu zaštite zdravlja ljudi i okoliša te ispunjavati svoje pravne obvezе na temelju prava EU-a i ostvariti očekivanja europskih građana. Države članice dužne su poduzeti sve potrebne mjere za promicanje i poticanje zaštite bilja sa smanjenom upotrebom pesticida, dajući, kad god je to moguće, prednost nekemijskim metodama, tako da profesionalni korisnici pesticida prijeđu na postupke i sredstva s najmanjim rizikom za zdravlje ljudi i za okoliš od svih sredstava na raspolaganju za isti problem koji izaziva štetni organizam.

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o provedbi Direktive 2009/128/EZ o održivoj upotrebi pesticida (2017/2284(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Direktivu 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u postizanju održive upotrebe pesticida¹,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 850/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima i izmjeni Direktive 79/117/EEZ²,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. veljače 2005. o maksimalnim razinama ostataka pesticida u ili na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla i o izmjeni Direktive Vijeća 91/414/EEZ³,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94, kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ⁴,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ⁵, uzimajući u obzir procjenu provedbe Uredbe i njezinih relevantnih priloga na razini Europe koju je u travnju 2018. objavila Služba Europskog parlamenta za istraživanja (EPKS),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009⁶,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 98/24/EZ od 7. travnja 1998. o zaštiti zdravlja i sigurnosti radnika na radu od rizika povezanih s kemijskim sredstvima⁷ i Direktivu 2004/37/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenim ili mutagenim tvarima na radu⁸,

¹ SL L 309, 24.11.2009., str. 71.

² SL L 158, 30.4.2004., str. 7.

³ SL L 70, 16.3.2005., str. 1.

⁴ SL L 136, 29.5.2007., str. 3.

⁵ SL L 309, 24.11.2009., str. 1.

⁶ SL L 347, 20.12.2013., str. 608.

⁷ SL L 131, 5.5.1998., str. 11.

⁸ SL L 229, 29.6.2004., str. 23.

- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 92/43/EZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (Direktiva o staništima)¹ i Direktivu 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenog 2009. o stanju zaštite divljih ptica (Direktiva o divljim pticama)²,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 98/83/EZ od 3. studenoga 1998. o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju³,
- uzimajući u obzir Direktivu 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike⁴,
- uzimajući u obzir Direktivu Komisije 2009/90/EZ od 31. srpnja 2009. o utvrđivanju tehničkih specifikacija za kemijsku analizu i praćenje stanja voda u skladu s Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁵,
- uzimajući u obzir Direktivu 2009/127/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o izmjeni Direktive 2006/42/EZ u pogledu strojeva za primjenu pesticida⁶,
- uzimajući u obzir Direktivu 2013/39/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. kolovoza 2013. o izmjeni direktiva 2000/60/EZ i 2008/105/EZ u odnosu na prioritetne tvari u području vodne politike⁷,
- uzimajući u obzir Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (COM(2018) 392),
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije naslovljen „Poljoprivreda i održivo upravljanje vodom u EU-u“ (SWD(2017)153),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 12. srpnja 2006. upućenu Vijeću, Europskom parlamentu, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Europskom odboru regija naslovljenu „Tematska strategija o održivoj uporabi pesticida“ COM(2006) 0373 – SEC(2006) 0894 – SEC(2006) 895 – SEC(2006) 0914⁸,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 7. lipnja 2016. o jačanju inovacija i gospodarskog razvoja u upravljanju europskim poljoprivrednim gospodarstvima u budućnosti⁹,

¹ SL L 206, 22.7.1992., str. 7.

² SL L 20, 26.1.2010., str. 7.

³ SL L 330, 5.5.1998., str. 32.

⁴ SL L 327, 22.12.2000., str. 1.

⁵ SL L 201, 1.8.2009., str. 36.

⁶ SL L 310, 25.11.2009., str. 29.

⁷ SL L 226, 24.8.2013., str. 1.

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52006DC0372>

⁹ SL C 86, 6.3.2018., str. 62.

- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 7. lipnja 2016. o tehničkim rješenjima za održivu poljoprivredu u EU-u¹,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 15. veljače 2017. o pesticidima niskog rizika biološkog podrijetla²,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 24. listopada 2017. o nacrtu provedbene uredbe Komisije o produljenju odobrenja aktivne tvari glifosata u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i o izmjeni Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011³,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 1. ožujka 2018. o mogućnostima i izazovima za pčelarski sektor EU-a⁴,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 13. rujna 2018. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1107/2009 o sredstvima za zaštitu bilja⁵,
- uzimajući u obzir aktualnu procjenu provedbe Direktive 2009/128/EZ o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u postizanju održive upotrebe pesticida koja se provodi na razini EU-a i izvješće koje je Služba Europskog parlamenta za istraživanja (EPRS) objavila 15. listopada 2018.,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1185/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenog 2009. o utvrđivanju statističkih podataka o pesticidima⁶ i izvješće Komisije o provedbi te uredbe upućeno Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2017) 0109),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi Uredbe (EZ) br. 1185/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o statističkim podacima o pesticidima (COM(2017)0109),
- uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda iz 2014. naslovljeno „Uključivanje ciljeva vodne politike EU-a u zajedničku poljoprivrednu politiku tek je djelomično uspješno”,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 10. listopada 2017. o nacionalnim akcijskim planovima država članica i o napretku u provedbi Direktive 2009/128/EZ o održivoj upotrebi pesticida (COM(2017) 0587),
- uzimajući u obzir sažeto izvješće iz listopada 2017. koje je sastavila Glavna uprava Europske komisije za zdravlje i sigurnost hrane (DG SANTE) o provedbi mjera država članica za postizanje održive upotrebe pesticida u skladu s Direktivom 2009/128/EZ⁷,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 22. studenoga 2016. naslovljenu „Budući

¹ SL C 86, 6.3.2018., str. 51.

² SL L 252, 18.7.2018., str. 184.

³ SL C 346, 27.9.2018., str. 117.

⁴ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0057.

⁵ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0356.

⁶ SL L 324, 10.12.2009., str. 1.

⁷ http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/details.cfm?rep_id=114

koraci za održivu europsku budućnost: Europske mjere za održivost” (COM(2016)0739),

- uzimajući u obzir Sedmi program djelovanja za okoliš¹,
 - uzimajući u obzir izvješće posebnog izvjestitelja UN-a za pravo na hranu iz 2017. sastavljeno na temelju rezolucija Vijeća UN-a za ljudska prava 6/2, 31/10 i 32/8²,
 - uzimajući u obzir Provedbeni plan za povećanje dostupnosti proizvoda za zaštitu bilja niskog rizika i ubrzanje provedbe plana integrirane zaštite bilja u državama članicama, koji je izradila Stručna skupina za održivu zaštitu bilja i koji je Vijeće odobrilo 28. lipnja 2016.³,
 - uzimajući u obzir rezoluciju francuskog Senata od 19. svibnja 2017. o ograničavanju upotrebe pesticida u Europskoj uniji⁴,
 - uzimajući u obzir znanstvenu studiju o biomasi krilatih kukaca koja je objavljena 18. listopada 2017.⁵,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika, kao i članak 1. stavak 1. točku (e) odluke Konferencije predsjednika od 12. prosinca 2002. o postupku davanja odobrenja za sastavljanje izvješća o vlastitoj inicijativi te Prilog 3. toj odluci,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane i mišljenje Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj (A8-0045/2019),
- A. budući da je Direktivom 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o održivoj upotrebi pesticida (dalje u tekstu: Direktiva) predviđen niz mjera za postizanje održive upotrebe pesticida u EU-u smanjenjem rizika i posljedica upotrebe pesticida na zdravlje ljudi i na okoliš te promicanjem upotrebe integrirane zaštite bilja i primjene alternativnih metoda ili postupaka za zaštitu bilja, kao što su nekemijske alternative i sredstva za zaštitu bilja niskog rizika definirana Uredbom (EZ) 1107/2009, s ciljem smanjenja ovisnosti o pesticidima i zaštite zdravlja ljudi i životinja te očuvanja okoliša;
- B. budući da je Direktiva dragocjen alat za zaštitu okoliša, ekosustava te zdravlja ljudi i životinja od opasnih tvari u pesticidima koji istodobno omogućuje održiva i ekološka rješenja za veći i raznovrsniji skup alata kako bi se uklonili i spriječili gubici prinosa nastali zbog nametnika, bolesti, korova i invazivnih stranih vrsta te služi u borbi protiv stvaranja otpornosti patogena; budući da je potpuna i sveobuhvatna provedba Direktive preduvjet za postizanje visokog stupnja zaštite i ostvarenje prijelaza na održivu poljoprivredu, proizvodnju sigurne i zdrave hrane te netoksičan okoliš koji pruža visoku

¹ SL L 354, 28.12.2013., str. 171.

² <http://www.pan-uk.org/site/wp-content/uploads/United-Nations-Report-of-the-Special-Rapporteur-on-the-right-to-food.pdf>

³ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10041-2016-ADD-1/en/pdf>

⁴ <http://www.senat.fr/leg/ppr16-477.html>

⁵ Caspar A. Hallmann et al., „Pad od više od 75 % ukupne biomase krilatih kukaca u zaštićenim područjima tijekom 27 godina”, PLOS, 18. listopada 2017. –

<https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0185809>

razinu zaštite zdravlja ljudi i životinja;

- C. budući da se Direktiva mora tumačiti u vezi s ostalim dvama glavnim zakonodavnim aktima kojima se obuhvaća cjelokupni životni ciklus pesticida koji počinje njegovim stavljanjem na tržište (Uredba 1107/2009) i završava utvrđivanjem maksimalnih razina ostataka pesticida (Uredba 396/2005); budući da je stoga nemoguće postići cilj Direktive u pogledu zaštite zdravlja ljudi i okoliša od rizika povezanih s upotrebom pesticida bez potpune primjene i pravilne provedbe cjelokupnog „paketa mjera u vezi s pesticidima”;
- D. budući da trenutačna praksa Komisije i država članica u vezi s odobravanjem aktivnih tvari i odobravanjem sredstava za zaštitu bilja nije uskladena s ciljevima i svrhom Direktive; budući da se tim trenutačnim praksama otežava postizanje najviše moguće razine zaštite i prelazak na održivi poljoprivredni sektor i netoksičan okoliš;
- E. budući da dostupni dokazi jasno ukazuju na to da provedba Direktive nije dostatno uskladena s odgovarajućim politikama EU-a u području pesticida, poljoprivrede i održivog razvoja, osobito, ali ne isključivo, sa zajedničkom poljoprivrednom politikom i Uredbom o sredstvima za zaštitu bilja; budući da Direktiva, kao i s njome povezana djelovanja na razini EU-a, imaju velik potencijal za daljnje poboljšanje i dodavanje vrijednosti nacionalnim naporima i djelovanjima u poljoprivrednom sektoru te jačanje zaštite okoliša i zdravlja ljudi;
- F. budući da je sadašnji regulatorni okvir, uključujući zahtjeve u pogledu podatka, osmišljen za procjenu i upravljanje kemijskim sredstvima za zaštitu bilja i stoga nije prikladan za biološki aktivne tvari i sredstva niskog rizika; budući da se tim neprikladnim okvirom znatno usporava ulazak na tržište bioloških sredstava za zaštitu bilja niskog rizika, što često odvraća podnositelje zahtjeva; budući da se time ometaju inovacije i sprječava konkurentnost poljoprivrede EU-a; budući da zbog toga ujedno postoji više od 60 aktivnih tvari koje je Europska komisija utvrdila kao kandidate za zamjenu i koje se ne zamjenjuju zbog nepostojanja sigurnijih alternativnih proizvoda, uključujući i biološke aktivne tvari niskog rizika;
- G. budući da ponuda sredstava za zaštitu bilja niskog rizika, uključujući biološka sredstva, nije dostatna; budući da je samo 13 od gotovo 500 tvari dostupnih na tržištu EU-a odobreno kao aktivne tvari niskog rizika i da je 12 od njih biološkog podrijetla; budući da je zbog nedostatne provedbe Direktive de facto došlo do nejednakih uvjeta u Europi, pri čemu se različitim nacionalnim praksama otežava optimalna primjena održivih alternativa na tržištu; budući da je zbog te situacije otežan dostatan ulazak alternativnih proizvoda niskog rizika i nekemijskih sredstava na tržište EU-a, čime se smanjuje njihova privlačnost za poljoprivrednike koji bi se umjesto toga mogli kratkoročno odlučiti na isplativije alternative; budući da nedostatna ponuda sredstava za zaštitu bilja niskog rizika, uključujući biološka, otežava razvoj i provedbu integrirane zaštite bilja;
- H. budući da ekološka poljoprivreda kao sustav sa smanjenom upotrebom pesticida ima važnu ulogu i da bi je trebalo dodatno poticati;
- I. budući da postoji sve više dokaza o aktualnom golemom padu populacija kukaca u Europi, što se povezuje s razinama pesticida koje se trenutačno koriste; budući da utvrđeno naglo smanjenje broja kukaca negativno utječe na cijeli ekosustav i biološku

raznolikost, ali i na poljoprivredni sektor i njegovu buduću gospodarsku dobrobit i proizvodnju;

- J. budući da je Europa trenutačno na prekretnici koja će odrediti budućnost poljoprivrednog sektora i mogućnost Unije da postigne održivu upotrebu pesticida, osobito u okviru reforme zajedničke poljoprivredne politike; budući da reforma zajedničke poljoprivredne politike predstavlja važnu mogućnost za pojačano pojednostavljenje i uskladivanje politika te provedbu Direktive i olakšavanje prelaska na ekološki prihvatljivije poljoprivredne prakse;
- K. budući da je upotreba konvencionalnih sredstava za zaštitu bilja sve češće predmet javne rasprave zbog potencijalnih rizika koje ti proizvodi predstavljaju za zdravlje ljudi i životinja te okoliš;
- L. budući da je važno promicati razvoj alternativnih postupaka ili metoda za smanjenje ovisnosti o konvencionalnim pesticidima i rješavati problem sve veće otpornosti na konvencionalna sredstva za zaštitu bilja;
- M. budući da u skladu s Uredbom 1107/2009 Vijeće mora osigurati uključivanje načela integrirane zaštite bilja, uključujući dobru praksu zaštite bilja i nekemijske postupke zaštite bilja, suzbijanja korova i uzgoja bilja u obvezne zahtjeve za upravljanje u skladu s Prilogom III. Uredbi Vijeća (EZ) br. 1782/2003 od 29. rujna 2003. o zajedničkim pravilima za programe izravne potpore u sklopu zajedničke poljoprivredne politike i o uvođenju određenih programa potpore poljoprivrednicima¹;
- N. budući da je u skladu s Direktivom provedba integrirane zaštite bilja obvezna u EU-u; budući da bi države članice i lokalne vlasti trebale staviti veći naglasak na održivu upotrebu pesticida, uključujući alternativne proizvode za zaštitu bilja niskog rizika;
- O. budući da se „održiva upotreba“ pesticida ne može ostvariti bez uzimanja u obzir izloženosti ljudi kombinacijama aktivnih tvari i koformulantima te mogućih kumulativnih i sinergijskih učinaka na zdravlje ljudi;

Glavni zaključci

- 1. podsjeća na posebne ciljeve tematske strategije za održivu upotrebu pesticida kao što su, između ostalog, smanjivanje opasnosti i rizika za zdravlje i okoliš od upotrebe pesticida; poboljšani nadzor upotrebe i distribucije pesticida; smanjenje razine štetnih aktivnih tvari, uključujući zamjenu najopasnijih tvari sigurnijim tvarima, uključujući nekemijske alternativne proizvode; poticanje poljoprivrednog uzgoja sa smanjenom upotrebom pesticida ili bez njih; i uspostavljanje transparentnog sustava za izvješćivanje i praćenje napretka u postizanju ciljeva strategije, uključujući s pomoću razvoja odgovarajućih pokazatelja;
- 2. smatra da provedbu Direktive treba ocijeniti u vezi sa širom politikom EU-a koja se odnosi na pesticide, uključujući pravila utvrđena u Uredbi o sredstvima za zaštitu bilja,

¹ SL L 270, 21.10.2003., str. 1.

Uredbi (EU) br. 528/2012 (Uredba o biocidima)¹, Uredbi o maksimalnim razinama ostataka pesticida i Uredbi (EZ) br. 178/2002 (Uredba o općim propisima o hrani)²;

3. žali zbog činjenice da je unatoč uloženim naporima ukupni stupanj napretka država članica u provedbi nedovoljan za postizanje glavnih ciljeva Direktive i oslobođanje njezina punog potencijala za smanjenje ukupnih rizika koji proizlaze iz upotrebe pesticida uz istodobno smanjenje ovisnosti o njima, promicanje prelaska na ekološki održive metode zaštite koje su sigurne za biljke i stvaranje hitno potrebnih poboljšanja u pogledu okoliša i zdravlja radi kojih je Direktiva upravo osmišljena; žali zbog trogodišnjeg kašnjenja Komisije s podnošenjem izvješća o provedbi Direktive;
4. naglašava da provedba Direktive mora biti sveobuhvatna i obuhvaćati sve obvezne aspekte te da djelomična provedba, tj. provedba samo nekih dijelova, uz zanemarivanje drugih, nije dovoljna za postizanje glavnog cilja Direktive koji se odnosi na održivu upotrebu pesticida; ističe činjenicu da provedba praksi integrirane zaštite bilja, kao što su nekemijske alternative i sredstva za zaštitu bilja niskog rizika ima osobito važnu ulogu u postizanju tog cilja;
5. primjećuje da su u izvješću Komisije o napretku 2017. utvrđene znatne razlike među nacionalnim akcijskim planovima država članica, što upućuje na slabiju posvećenost zaštiti okoliša i zdravlja u nekim državama, što bi moglo dovesti do nepoštenog tržišnog natjecanja i narušavanja jedinstvenog tržišta; zadržava pravo da države članice koje ne ispunjavaju obveze prijavi povjerenici za tržišno natjecanje;
6. izražava zabrinutost zbog činjenice da otprilike 80 % nacionalnih akcijskih planova država članica ne sadržava nikakve konkretne informacije o načinu mjerjenja ostvarenja velikog broja ciljeva, osobito u pogledu integrirane zaštite bilja i mjera zaštite vodnog okoliša; naglašava da se time uvelike otežava postupak mjerjenja napretka država članica u ostvarenju glavnih ciljeva i svrhe Direktive;
7. izražava zabrinutost zbog činjenice da su nacionalni akcijski planovi neusklađeni u pogledu utvrđivanja kvantitativnih ciljeva, mjera i vremenskih planova za različita područja, zbog čega nije moguće procijeniti napredak; izražava žaljenje što je u samo pet nacionalnih akcijskih planova postavljen skup mjerljivih ciljeva na visokoj razini, a četiri plana odnose se na smanjenje rizika, a samo jedan na smanjenje upotrebe; žali zbog činjenice da je do sada samo jedanaest država članice izradilo revidirani nacionalni akcijski plan, iako je rok za reviziju bio krajem 2017.;
8. žali zbog činjenice da u mnogim državama članicama ne postoji dostatna predanost praksama integrirane zaštite bilja na temelju osam načela uz davanje prednosti nekemijskim alternativama u odnosu na pesticide; žali zbog toga što se čini da je jedan od glavnih izazova u pogledu provedbe integrirane zaštite bilja, koja je temelj Direktive, trenutačni nedostatak odgovarajućih instrumenata nadzora i metoda za procjenu usklađenosti u državama članicama te jasnih pravila i smjernica; ističe činjenicu da je

¹ Uredba (EZ) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda (SL L 167, 27.6.2012., str. 1.).

² Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

sveobuhvatna provedba integrirane zaštite bilja jedna od ključnih mjera za smanjenje ovisnosti o upotrebi pesticida u održivoj poljoprivredi koja je ekološki prihvatljiva, gospodarski održiva i društveno odgovorna te kojom se pridonosi sigurnosti hrane u Europi i istodobno jača biološka održivost i zdravlje ljudi i životinja, potiče ruralno gospodarstvo i smanjuju troškovi za poljoprivrednike olakšavanjem uvođenja nekemijskih alternativa i sredstava za zaštitu bilja niskog rizika na tržište u različitim područjima Europe; naglašava potrebu za dodatnim finansijskim poticajima i obrazovnim mjerama za jačanje uvođenja praksi integrirane zaštite bilja na pojedinačnim poljoprivrednim gospodarstvima;

9. smatra da integrirana zaštita bilja predstavlja vrijedan alat za poljoprivrednike u borbi protiv štetnika i bolesti te za osiguranje prinosa proizvodnje; primjećuje da povećana primjena integrirane zaštite bilja služi dvostrukoj svrsi jačanja zaštite okoliša i biološke raznolikosti, kao i smanjenju troškova za poljoprivrednike u pogledu prelaska na održivije alternative i smanjenja upotrebe konvencionalnih pesticida; smatra da su potrebni veći napor za poticanje prihvaćanja integrirane zaštite bilja s pomoću istraživanja i savjetodavnih tijela država članica; podsjeća da integrirana zaštita bilja može imati važnu ulogu u smanjenju količina i vrsta pesticida koji se upotrebljavaju;
10. primjećuje da u integriranoj zaštiti bilja biološka kontrola obuhvaća poticanje ili uvođenje korisnih vrsta koje uništavaju i tako reguliraju populacije štetnika, držeći ih pod nadzorom; stoga ističe važnost upotrebe kemijskih pesticida kao krajnje mjerne u integriranoj zaštiti bilja, tek kad se iskoriste druge fizičke i biološke metode te primjenjujući kemijske pesticide selektivno i ciljano, jer bi u protivnom ta korisna sredstva za suzbijanje štetnika mogla prestati biti djelotvorna, a poljoprivredne kulture u budućnosti postati još podložnije napadima;
11. zabrinut je zbog činjenice da je ostvaren vrlo mali napredak u promicanju i poticanju inovacija, razvoja i uvođenja alternativa niskog rizika i nekemijskih alternativa pesticidima; napominje da samo nekoliko nacionalnih akcijskih planova obuhvaća poticaje za registraciju takvih alternativnih proizvoda i metoda; ističe da su upotrebe u manjoj količini posebno ranjive zbog nedostatka odgovarajućih aktivnih tvari;
12. ističe da je održiva i odgovorna upotreba pesticida preduvjet za odobravanje sredstava za zaštitu bilja;
13. žali zbog nedostatka dostupnih aktivnih tvari i sredstava za zaštitu bilja niskog rizika, uzrokovanih dugotrajnim postupkom ocjenjivanja, odobravanja i registracije koji je djelomično posljedica činjenice da se na razini država članica rijetko ispuni skraćeni rok za odobrenje od 120 dana za takve slučajeve; naglašava da trenutačna situacija nije u skladu s načelima promicanja i provedbe integrirane zaštite bilja te ističe važnost dostupnosti pesticida niskog rizika, odgovarajućeg istraživanja i razmjene najboljih praksi unutar i između država članica kako bi se u potpunosti iskoristio potencijal integrirane zaštite bilja; smatra da bi brži postupak odobrenja potaknuo industrijsko istraživanje za razvoj novih niskorizičnih sastojaka, uključujući inovativne niskorizične tvari, što bi osiguralo da poljoprivrednici imaju na raspolaganju dovoljno alata za zaštitu bilja i pomoglo im da brže prijeđu na održiva sredstva za zaštitu bilja i da povećaju učinkovitost integrirane zaštite bilja;

14. podsjeća da se zbog povećane otpornosti na pesticide povećava uporaba i ovisnost; primjećuje da povećana upotreba pesticida i ovisnost o njima podrazumijevaju velike troškove za poljoprivrednike, kako zbog visokih ulaznih troškova tako i zbog gubitka prinosa prouzročenog propadanjem tla i smanjenja njegove kvalitete;
15. napominje da bi veća dostupnost niskorizičnih proizvoda za zaštitu bilja na tržištu smanjila rizik od otpornosti na aktivne sastojke i posljedice za neciljne vrste koje se povezuju s proizvodima za zaštitu bilja koji se obično upotrebljavaju;
16. u tom pogledu primjećuje da je otpornost na aktivne tvari u pesticidima biološki neizbjegna kod štetnika i bolesti koji se brzo razmnožavaju i da predstavlja sve veći problem; stoga ističe da bi se kemijski pesticidi trebali upotrebljavati selektivno i ciljano, radije kao krajnja nego prva mјera, nakon što se iscrpe sve moguće fizičke ili biološke alternative; ističe da postoji rizik da takva korisna sredstva za kontrolu štetnika prestanu biti djelotvorna, čime kulture u budućnosti postaju još osjetljivije na napade;
17. primjećuje, nadalje, da su najizgledniji način za smanjenje pesticida sustavne promjene koje smanjuju mogućnost izloženosti napadima nametnika, pogoduju strukturnoj i biološkoj raznolikosti umjesto monokulturama i kontinuiranim usjevima i smanjuju otpornost nametnika na aktivne sastojke; stoga ističe da se treba usmjeriti na poljoprivredno-ekološke metode koje će cijeli poljoprivredni sustav učiniti otpornim na nametnike i da ih treba financirati i uvrstiti među redovne postupke;
18. naglašava da zajednička poljoprivredna politika u svojem sadašnjem obliku nedovoljno potiče smanjenje ovisnosti poljoprivrednih gospodarstava o pesticidima i primjenu ekoloških metoda proizvodnje; smatra da su za razdoblje nakon 2020. potrebno posebni instrumenti u okviru zajedničke poljoprivredne politike kako bi se pridonijelo promjeni ponašanja poljoprivrednika u pogledu upotrebe pesticida;
19. izražava žaljenje zbog činjenice da prijedlog Komisije o novoj zajedničkoj poljoprivrednoj politici za razdoblje nakon 2020. ne sadržava načelo integrirane zaštite bilja u obveznim zahtjevima za upravljanje iz Priloga III. tom prijedlogu; naglašava da će nedostatak sukladnosti između Direktive i novog modela zajedničke poljoprivredne politike biti stvarna prepreka za smanjenje ovisnosti o pesticidima;
20. napominje da se većina država članica koristi nacionalnim pokazateljima rizika kako bi potpuno ili djelomično procijenile štetne posljedice upotrebe pesticida; podsjeća da države članice unatoč izričitoj obvezi iz članka 15. Direktive još nisu usuglasile usklađene pokazatelje rizika na razini EU-a, zbog čega je gotovo nemoguće usporediti napredak koji je postignut u različitim državama članicama i cijeloj Uniji; očekuje da će usklađeni pokazatelji rizika, koji se trenutačno pripremaju, biti uspostavljeni početkom 2019.;
21. naglašava ključnu važnost biološke raznolikosti i snažnih ekosustava, osobito pčela i drugih kukaca oprasjavača koji su ključni za zdrav i održiv poljoprivredni sektor; ističe da zaštita biološke raznolikosti nije isključivo pitanje zaštite okoliša, nego i sredstvo kojim će se u budućnosti osigurati trajna sigurnost opskrbe hranom u Europi;
22. izražava duboku zabrinutost zbog kontinuiranog i moguće nepovratnog gubitka biološke raznolikosti u Europi te uzmirujućeg smanjenja broja krilatih kukaca, uključujući

oprašivače, o čemu svjedoče rezultati znanstvenog istraživanja o biomasi krilatih kukaca iz listopada 2017.¹, prema kojem se populacija krilatih kukaca u 63 zaštićena prirodna područja u Njemačkoj u 27 godina smanjila za više od 75 %; nadalje, naglašava važan pad populacija uobičajenih vrsta ptica diljem Europe, koji bi mogao biti posljedica smanjenog broja kukaca; štoviše, ističe i nenamjerne učinke pesticida na tlo i organizme u tlu² i druge neciljane vrste; smatra da su pesticidi jedan od glavnih čimbenika koji su odgovorni za smanjenje broja kukaca, poljskih ptica i drugih neciljanih organizama te dodatno ističe potrebu za prelaskom na održiviju upotrebu pesticida i povećanjem broja nekemijskih alternativa i sredstava za zaštitu bilja niskog rizika za poljoprivrednike u Europi;

23. ustraje u tvrdnji da su za zabrinjavajuće smanjenje populacija pčela diljem Europe posebno zaslužni pesticidi na bazi neonikotinoida, što potvrđuju brojne međunarodne studije na temelju kojih su stotine tisuća građana s cijelog kontinenta potpisivale peticije;
24. prepoznaje važnost nacionalnih akcijskih planova i integrirane zaštite bilja za znatno smanjenje upotrebe pesticida radi izbjegavanja nepovratnog gubitka biološke raznolikosti uz istodobno poticanje agroekoloških mjera i ekološkog uzgoja kad god je to moguće;
25. dodatno ističe da je potrebno razviti održive poljoprivredne mogućnosti kako bi se smanjili utjecaji klimatskih promjena na sigurnost opskrbe hranom;
26. izražava osobitu zabrinutost zbog kontinuirane upotrebe pesticida koji sadržavaju aktivne tvari koje su mutagene, kancerogene ili toksične za reprodukciju ili imaju svojstva koja prouzročuju poremećaje endokrinog sustava i štetne su za ljude i životinje; naglašava da upotreba takvih pesticida nije sukladna s ciljevima i svrhom Direktive;
27. ističe da je vodni okoliš osobito osjetljiv na pesticide; pozdravlja činjenicu da su neke države članice poduzele niz mjera za njegovu zaštitu od pesticida; međutim, žali zbog činjenice da većina država članica nije utvrdila kvantitativne ciljeve i vremenske planove za mjere zaštite vodnog okoliša od pesticida, a one koje su to učinile nisu jasno navele kako će se ostvarenje ciljeva mjeriti; smatra da bi trebalo poboljšati praćenje pesticida koji se trenutačno primjenjuju u vodnom okolišu;
28. primjećuje da je poljoprivreda jedan od glavnih razloga zbog kojih vodni okoliš ne postiže dobro kemijsko stanje jer dovodi do onečišćenja pesticidima; ističe da je sprečavanje prodiranja pesticida u slatkvodne sustave isplativije od tehnologija za njihovo uklanjanje te da države članice u tom pogledu moraju osigurati odgovarajuće poticaje za poljoprivrednike; u tom pogledu također prepoznaje važnost provedbe Okvirne direktive o vodama za poboljšanje kvalitete vode; pozdravlja napredak koji su države članice postigle u rješavanju prioritetnih tvari, što je dovelo do smanjenja broja vodnih tijela koja ne zadovoljavaju standarde u pogledu tvari kao što su kadmij, olovo i nikal te pesticidi;
29. izražava žaljenje zbog činjenice što pogoršanje stanja vodnih resursa sve više dovodi do toga da operatori dodatno obrađuju vodu za piće kako bi osigurali da voda za ljudsku

¹ <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0185809>

² Vidi: https://esdac.jrc.ec.europa.eu/public_path/shared_folder/doc_pub/EUR27607.pdf

potrošnju bude u skladu s ograničenjima za pesticide iz Direktive Vijeća 98/83/EZ o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju, pri čemu troškove te dodatne obrade snose potrošači, a ne onečišćivači;

30. naglašava da su neki pesticidi međunarodno priznati kao postojane organske onečišćujuće tvari (POP-ovi, engl. *persistent organic pollutants*) zbog njihove mogućnosti prijenosa na velike udaljenosti, postojanosti u okolišu i sposobnosti za biološko povećanje u prehrambenom lancu i bioakumulaciju u ekosustavima, kao i njihovog znatnog negativnog djelovanja na zdravlje ljudi;
31. pozdravlja činjenicu da su sve države članice uspostavile programe osposobljavanja i certificiranja u pogledu upotrebe sredstava za zaštitu bilja, ali žali zbog toga što u nekim državama članicama nisu ispunjene obveze u pogledu osposobljavanja za sve tražene predmete navedene u Prilogu I.; naglašava važnost osposobljavanja korisnika radi sigurne i održive upotrebe proizvoda za zaštitu bilja; smatra da treba razlikovati profesionalne i neprofesionalne korisnike jer ne podliježu istim obavezama; ističe da bi i profesionalnim i neprofesionalnim korisnicima sredstava za zaštitu bilja trebalo omogućiti odgovarajuće osposobljavanje;
32. primjećuje potencijal upotrebe inteligentne tehnologije i precizne poljoprivrede kao sredstava za bolju primjenu sredstava za zaštitu bilja, primjerice bespilotnim letjelicama ili preciznom tehnologijom na temelju GPS-a; osim toga, naglašava da bi se primjena takvih rješenja u državama članicama mogla poboljšati kad bi ona bila bolje uključena u tečajeve osposobljavanja i programe certificiranja za korisnike pesticida u okviru nacionalnih akcijskih planova;
33. naglašava da se sredstva za zaštitu bilja ne upotrebljavaju samo u poljoprivredi, nego i za kontrolu korova i nametnika u područjima koja koriste građani ili ranjive skupine definirane u članku 12.a. Direktive, npr. u javnim parkovima i na željezničkim prugama; ističe da upotreba sredstava za zaštitu bilja u tim područjima nije primjerena; pozdravlja činjenicu da su neke države članice i mnoge regionalne i lokalne jedinice vlasti poduzele mjere za ograničavanje ili zabranu upotrebe pesticida na javnim površinama ili površinama kojima se služe ranjive skupine; međutim, primjećuje da u većini država članica nisu predviđeni mjerljivi ciljevi;
34. izražava zabrinutost zbog toga što mnoge države članice nisu pravilno tumačile odredbu članka 12. točke (a) smatrajući da se ona odnosi samo na upotrebu u nepoljoprivredne svrhe, dok zapravo ranjive skupine, kao što su one definirane Uredbom 1107/2009, obuhvaćaju stanovnike koji se tijekom duljeg vremena izlažu visokoj razini pesticida; osim toga, primjećuje da je Komisija potvrdila da ne postoji pravni razlog zašto bi poljoprivredna primjena trebala biti isključena iz odredbi članka 12.;
35. primjećuje da države članice i dalje podupiru ekološku poljoprivrodu kao sustav smanjene upotrebe pesticida; pozdravlja činjenicu da broj ekoloških gospodarstava u Uniji i dalje raste, ali primjećuje da se napredak i dalje znatno razlikuje među državama;
36. primjećuje da su ekološki poljoprivrednici izloženi gospodarskim gubitcima jer su njihovo tlo i ekološki proizvodi kontaminirani zbog upotrebe pesticida na susjednim gospodarstvima, primjerice zbog zanošenja pesticida prilikom prskanja i kretanja postojanih aktivnih tvari u okolišu; ističe da tako ekološki poljoprivrednici, zbog

djelovanja koja su izvan njihove kontrole, mogu biti prisiljeni prodavati svoje proizvode kao konvencionalne, izgubiti svoje cjenovne premije ili čak svoje certifikate;

37. primjećuje da su točnost i upotreba podataka o akutnom trovanju pesticidima upitne bez obzira na činjenicu da države članice uglavnom imaju sustave za prikupljanje takvih podataka; naglašava činjenicu da se sustavi za prikupljanje podataka o kroničnom trovanju još ne primjenjuju široko;
38. ističe da je posljednje izvješće EFSA-e o ostacima pesticida u hrani pokazalo da je 97,2 % uzoraka diljem Europe bilo u granicama utvrđenim zakonodavstvom EU-a, što svjedoči o izrazito strogom i sigurnom sustavu proizvodnje hrane;

Preporuke

39. poziva države članice da bez daljnog odgađanja dovrše provedbu Direktive;
40. poziva države članice da preuzmu proaktivnu ulogu u praktičnoj provedbi Direktive kako bi utvrdile nedostatke i posebna područja kojima je potrebno posvetiti posebnu pozornost u pogledu zaštite zdravlja ljudi i okoliša te da se ne ograničavaju samo na uobičajene nacionalne mehanizme prenošenja u nacionalne pravne sustave i mehanizme nadzora;
41. poziva države članice da prepoznaju da EU mora hitno djelovati kako bi ostvario prelazak na održivu upotrebu pesticida i da su države članice najodgovornije za provedbu takvih praksi; naglašava da je nužno poduzeti hitne mjere;
42. poziva države članice da se pridržavaju utvrđenih rokova za dostavu revidiranih nacionalnih akcijskih planova; odlučno poziva države članice koje još nisu dostavile revidirane akcijske planove da to hitno učine te da ovaj put navedu jasne kvantitativne ciljeve i mjerljiv opći cilj u pogledu trenutačnog i dugoročnog stvarnog smanjenja upotrebe pesticida, uključujući jasno definirane godišnje ciljeve smanjenja, s posebnim naglaskom na mogućem utjecaju na oprasivače poticanje i uvođenje održivih nekemijskih alternativa i sredstava za zaštitu bilja niskog rizika, u skladu s načelima integrirane zaštite bilja;
43. poziva Komisiju da dodatno razvije smjernice za sva načela integrirane zaštite bilja i njihovu provedbu; zahtijeva da Komisija u tom pogledu uspostavi smjernice za utvrđivanje kriterija za mjerjenje i procjenu provedbe integrirane zaštite bilja u državama članicama;
44. poziva Komisiju i države članice da poduzmu sve potrebne mjere za promicanje pesticida niskog rizika i daju prednost nekemijskim rješenjima i metodama koje sa sobom nose najmanji rizik od nastanka štete za zdravlje i prirodni okoliš, uz istodobno osiguravanje učinkovite i djelotvorne zaštite poljoprivrednih kultura; naglašava da se za postizanje tog cilja moraju pojačati gospodarski poticaji kojima bi se poljoprivrednike potaknulo da odaberu takva rješenja;
45. poziva Komisiju i države članice da stave veći naglasak na promicanje razvoja, istraživanja, registriranja i promidžbe niskorizičnih i bioloških alternativa, među ostalim

i povećanjem mogućnosti financiranja u okviru programa Obzor Europa i višegodišnjeg finansijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027.; podsjeća da je važno da se kemijski pesticidi u integriranoj zaštiti bilja primjenjuju tek u krajnjoj nuždi nakon što se iscrpe druge fizičke i biološke metode, kao i na dodanu vrijednost ekološki održivih i sigurnih metoda za zaštitu biljaka;

46. poziva Komisiju da bez daljnog odgadanja ispuni svoju obvezu u okviru Sedmog programa djelovanja EU-a za okoliš i izradi strategiju Unije za netoksičan okoliš koja će pridonositi inovacijama i razvoju održivih zamjenskih sredstava, uključujući nekemijska rješenja; očekuje od Komisije da će u toj strategiji posebno voditi računa o djelovanju pesticida na okoliš i zdravlje ljudi;
47. potiče stavljanje većeg naglaska na smanjenje rizika jer bi raširena upotreba tvari niskog rizika mogla biti štetnija od ograničene upotrebe tvari visokog rizika;
48. poziva Komisiju i države članice da zajamče bolju usklađenost Direktive i njezine provedbe s povezanim zakonodavstvom i politikama EU-a, osobito s odredbama zajedničke poljoprivredne politike i Uredbe 1107/2009 te da, prije svega, načela integrirane zaštite bilja uključe u zajedničku poljoprivrednu politiku kao pravne obveze, u skladu s člankom 14. Direktive;
49. poziva Komisiju i države članice da strogo ograniče broj odstupanja od osnovne uporabe u skladu s Uredbom 1107/2009 i da ažuriraju relevantne smjernice kako bi se osiguralo da procjena rizika pesticida odražava izloženost u stvarnim uvjetima te da uzima u obzir sve moguće učinke na zdravlje i okoliš;
50. preporučuje da se državama članicama omogući fleksibilnost u primjeni integrirane zaštite bilja kao dijela mjera ekologizacije u okviru zajedničke poljoprivredne politike;
51. poziva države članice da nastave s usvajanjem i provedbom usklađenih pokazatelja rizika, u skladu s nedavnim prijedlogom Komisije, u cilju valjanog praćenja smanjenja učinaka pesticida;
52. poziva Komisiju da uspostavi potpuno operativan i transparentan sustav za redovito prikupljanje statističkih podataka o upotrebi pesticida, utjecaju profesionalne i neprofessionalne izloženosti pesticidima na zdravlje ljudi i životinja te prisutnosti ostataka pesticida u okolišu, posebno u tlu i vodi;
53. poziva Komisiju i države članice na promicanje istraživačkih programa usmjerenih na utvrđivanje utjecaja upotrebe pesticida na ljudsko zdravlje, uzimajući u obzir cijeli niz toksikoloških učinaka, uključujući imunotoksičnost, endokrine poremećaje i neurorazvojnu toksičnost te s naglaskom na učinke prenatalne izloženosti pesticidima na zdravlje djece;
54. odlučno poziva Komisiju da u upravljanju sredstvima za zaštitu bilja koja se nalaze u širokoj primjeni i njihovoj upotrebi zauzme pristup koji je zasnovan na riziku i poduprт nezavisnim stručno recenziranim znanstvenim dokazima;
55. poziva Komisiju da pred kraj svojeg tekućeg mandata podnese konkretan zakonodavni prijedlog o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1107/2009, izvan okvira opće revizije u vezi s

inicijativom REFIT, radi dodavanja definicije i posebne kategorije „tvari koje se pojavljuju u prirodi” i „tvari identičnih prirodnima”, za koje bi kriterij bio postojeća prisutnost i izloženost tvari u prirodi, kao i radi uspostave strogog ubrzanog postupka evaluacije, odobravanja i registracije za biološke pesticide niskog rizika u skladu s rezolucijom Parlamenta od 15. veljače 2017. o pesticidima niskog rizika biološkog podrijetla i rezolucijom od 13. rujna 2018. o provedbi Uredbe o sredstvima za zaštitu bilja;

56. poziva Komisiju i države članice da osiguraju učinkovitu provedbu obveza Unije u skladu s Protokolom uz Konvenciju o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979. i Stockholmskom konvencijom o postojanim organskim onečišćujućim tvarima iz 2004., te da povećaju napore kako bi zaustavile proizvodnju, stavljanje na tržište i upotrebu pesticida koji pokazuju svojstva postojanih organskih onečišćujućih tvari, zajedno s uspostavljanjem odredbi o zbrinjavanju otpada koji sadržava takve tvari ili je njima kontaminiran;
57. poziva države članice da osiguraju dostupnost profesionalno osposobljenih i neovisnih savjetodavnih službi za savjetovanje i osposobljavanje krajnjih korisnika u vezi s održivom upotrebom pesticida, a osobito o integriranoj zaštiti bilja;
58. poziva Komisiju i države članice da stave veći naglasak na daljnja ulaganja i istraživanje u području razvoja i uvođenja tehnologija za preciznu i digitalnu poljoprivredu kako bi sredstva za zaštitu bilja bila učinkovitija i kako bi se znatno smanjila ovisnost o pesticidima, u skladu s ciljevima Direktive, čime bi se smanjila izloženost i profesionalnih korisnika i građana; smatra da uporaba digitalne ili precizne poljoprivrede ne bi smjela dovesti do ovisnosti o sredstvima ili do finansijske zaduženosti poljoprivrednika;
59. poziva Komisiju i države članice da više ne dopuštaju upotrebu sredstava za zaštitu bilja u područjima koja koriste građani ili ranjive skupine;
60. poziva Komisiju i države članice da ulažu u daljnja istraživanja o utjecaju pesticida na vrste koje ne pripadaju ciljnoj skupini te da poduzmu hitne mjere kako bi se taj utjecaj sveo na najmanju moguću mjeru;
61. poziva Komisiju i države članice na promicanje poljoprivrednog modela koji se temelji na preventivnim i neizravnim strategijama za zaštitu bilja čiji je cilj smanjenje upotrebe vanjskih sredstava te na višenamjenskim tvarima koje se pojavljuju u prirodi; prepoznaje potrebu za dodatnim istraživanjem i razvojem preventivnih i neizravnih agroekoloških strategija za zaštitu zdravlja bilja;
62. poziva države članice da povećaju svoja ulaganja u prakse prilagodbe kojima se sprečava da kemijske tvari iz poljoprivrede dospiju do površinskih i podzemnih voda, kao i u mjeru kojima je cilj sprečavanje mogućeg isticanja tih tvari u vodene tokove, rijeke i mora; preporučuje da se zabrani upotreba tih tvari u tlima iz kojih bi one mogle otjecati u podzemne vode;
63. naglašava da je osobito potrebno redovito provjeravati razmjer između prodane količine pesticida i poljoprivrednog područja na kojem se oni primjenjuju, na temelju korisničkih baza podataka i evidencije o prodaji;

64. poziva Komisiju da odmah zabrani upotrebu pesticida koji sadržavaju aktivne tvari koje su mutagene, karcinogene, toksične za reprodukciju ili prouzročuju poremećaje endokrinog sustava i štetne su za ljude ili životinje;
65. poziva države članice da se strogo pridržavaju zabrane uvoza zabranjenih pesticida u EU iz trećih zemalja;
66. poziva Komisiju da pozorno razmotri sve dostupne mjere za jamčenje usklađenosti, uključujući pokretanje postupaka radi utvrđivanja povrede prava protiv država članica koje ne ispune obvezu potpune provedbe Direktive;
67. poziva Komisiju da poduzme odlučne mjere protiv država članica koje sustavno zloupotrebljavaju odstupanja u pogledu zabranjenih pesticida koji sadržavaju neonikotinoide;
68. poziva Komisiju i države članice da osiguraju potpunu primjenu i učinkovitu provedbu načela „onečišćivač plaća“ u pogledu zaštite vodnih resursa;
69. poziva da se u okviru programa Obzor Europa osiguraju dostatna sredstva za promicanje razvoja strategija zdravstvene zaštite bilja temeljenih na sustavnom pristupu kojim se kombiniraju inovativne ekološke poljoprivredne metode i preventivne mjere za maksimalno smanjenje upotrebe vanjskih sredstava;
70. poziva Komisiju da uspostavi paneuropsku platformu za održivu upotrebu pesticida kojom bi se okupili sektorski dionici i predstavnici na lokalnoj i regionalnoj razini radi olakšavanja razmjene informacija i najboljih praksi u pogledu smanjenja upotrebe pesticida;
71. primjećuje, nadalje, da su najizgledniji način za smanjenje pesticida sustavne promjene koje smanjuju mogućnost izloženosti napadima nametnika, pogoduju strukturnoj i biološkoj raznolikosti umjesto monokulturama i kontinuiranim usjevima i smanjuju otpornost nametnika na aktivne sastojke; stoga ističe da se treba usmjeriti na poljoprivredno-ekološke metode koje bi cijeli poljoprivredni sustav učinile otpornijim na nametnike i da ih treba financirati i uvrstiti među redovne postupke;

◦

◦ ◦

72. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

27.11.2018

MIŠLJENJE ODBORA ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ

upućeno Odboru za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

o provedbi Direktive 2009/128/EZ o održivoj upotrebi pesticida
(2017/2284(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje (*): Sofia Ribeiro

(*) Pridruženi odbor – članak 54. Poslovnika

PRIJEDLOZI

Odbor za poljoprivrednu i ruralni razvoj poziva Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. pozdravlja napredak država članica u provedbi Direktive 2009/128/EZ i ističe njezinu važnost za stvaranje okvira za sigurnu i održivu upotrebu sredstava za zaštitu bilja;
2. smatra da provedbu Direktive treba ocijeniti u vezi sa širom politikom EU-a koja se odnosi na pesticide, uključujući pravila utvrđena u Uredbi (EZ) br. 1107/2009 (Uredba o sredstvima za zaštitu bilja¹), Uredbi (EU) br. 528/2012 (Uredba o biocidima²), Uredbi (EZ) br. 396/2005 (Uredba o maksimalnim razinama ostataka pesticida³) i Uredbi (EZ) br. 178/2002 (Uredba o općim propisima o hrani⁴);
3. cijeni napore uložene u ostvarenje uspjeha u pogledu održive upotrebe pesticida u EU-u

¹ Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržiste sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

² Uredba (EZ) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržstu i uporabi biocidnih proizvoda (SL L 167, 27.6.2012., str. 1.).

³ Uredba (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. veljače 2005. o maksimalnim razinama ostataka pesticida u ili na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla i o izmjeni Direktive Vijeća 91/414/EEZ (SL L 70, 16.3.2005., str. 1.).

⁴ Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

smanjenjem rizika i mogućeg utjecaja upotrebe pesticida na zdravlje ljudi i životinja i okoliš te promicanjem upotrebe praksi i metoda koje predstavljaju ekološku alternativu pesticidima;

4. primjećuje da su točnost i upotreba podataka o akutnom trovanju pesticidima upitne bez obzira na činjenicu da države članice uglavnom imaju sustave za prikupljanje takvih podataka; naglašava da se sustavi za prikupljanje podataka o kroničnom trovanju još ne primjenjuju u široj mjeri;
5. napominje da je Komisija izvješće o provedbi Direktive (COM (2017) 0587) koje je trebala predstaviti 26. studenog 2014. predstavila u listopadu 2017.;
6. nadalje, primjećuje da su u Komisijinu izvješću o napretku iz 2017. utvrđeni znatni nedostaci u nacionalnim akcijskim planovima država članica, od kojih su neki doneseni sa znatnim kašnjenjima i da se razlikuju s obzirom na cjelovitosti i ono što obuhvaćaju, pa tako npr. samo pet nacionalnih akcijskih planova sadržava mjerljive ciljeve smanjenja;
7. primjećuje da su mnoge države članice promijenile svoje početne ciljeve i da su se više usmjerile na smanjenje rizika povezanih sa sredstvima za zaštitu bilja nego na stvarno smanjenje količina koje se upotrebljavaju;
8. smatra da se nacionalni akcijski planovi moraju temeljiti na rezultatima i evaluacijama, kao i na sredstvima;
9. odlučno poziva Komisiju da promiče usklađivanje pokazatelja rizika na razini EU-a i da obveže države članice da u svojim nacionalnim akcijskim planovima, koji moraju biti dosljedni, usporedivi i obuhvaćati mjerljive i ostvarive ciljeve, daju opsežnije informacije i da prikupljaju pouzdanije podatke, uključujući javne statističke podatke o posljedicama izlaganja pesticidima za zdravlje, potrošače, životinje, kvalitetu tla, okoliš i o sljedivosti izlaganja na radnom mjestu i izvan njega;
10. stoga poziva na prikupljanje podataka u upotrebi pesticida kako je predviđeno Uredbom (EZ) br. 1185/2009¹ o statističkim podacima o pesticidima, uključujući upotrebu jednostavnih pokazatelja i obraćanje više pozornosti alatima za praćene na razini EU-a;
11. primjećuje ,u tom kontekstu, važnost transparentnosti statističkih podataka o upotrebi pesticida jer ona utječe na javnost i javna dobra, što je šire od samih komercijalnih interesa;
12. smatra da je integrirana zaštita bilja temelj ove Direktive i da ima središnju ulogu u smanjenju ovisnosti o sredstvima za zaštitu bilja, koja prema nekim stručno recenziranim studijama može iznositi između 30 i 50 % te da predstavlja vrijedan alat za poljoprivrednike u borbi protiv nametnika i bolesti te za osiguravanje prinosa;
13. žali zbog činjenice da u nekim državama članicama još uvijek nije postignuta potpuna predanost integriranoj zaštiti bilja i vjeruje da bi se to trebalo ispraviti kako bi se razvila

¹ Uredba (EZ) br. 1185/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o statističkim podacima o pesticidima (SL L 324, 10.12.2009., str. 1.).

poljoprivreda koja je okolišno održivija, nije štetna za zdravlje ljudi, s nižim troškovima i s koristima za okoliš, potrošače i poljoprivrednike, imajući na umu da je upotreba sredstava za zaštitu bilja često ključna za uzgoj;

14. stoga ističe da je važno da se kemijski pesticidi u integriranoj zaštiti bilja upotrebljavaju tek u krajnjoj nuždi nakon što se iscrpe druge fizičke i biološke metode i da se uvijek primjenjuju selektivno i ciljano;
15. ističe da poljoprivrednici moraju imati veći paket alata s rješenjima za zaštitu kultura, uključujući široki raspon aktivnih vatri, niskorizičnih tvari, fizičkih metoda i njihovih alternativa, kao što su organizmi ili njihovi dijelovi (biološka kontrola) kako bi se osigurala sveobuhvatna strategija integrirane zaštite bilja koju će europski poljoprivrednici moći provoditi;
16. podsjeća da su sredstva za zaštitu bilja važna sredstva za poljoprivredu, suzbijanje korova i nametnika u gradskim područjima, uključujući javne parkove, željezničke pruge i druge sektore, među ostalim i za smanjenje, uklanjanje i sprečavanje gubitaka prinosa uzrokovanih nametnicima, bolestima, korovom i invazivnim stranim vrstama te suzbijanjem jačanja otpornosti patogena, čime pridonose stabilizaciji prihoda poljoprivrednika kako bi mogli proizvoditi sigurno i po pristupačnim cijenama;
17. podsjeća, međutim, da se zbog povećane otpornosti na pesticide povećava uporaba i ovisnost;
18. ističe da je posljednje izvješće EFSA-e o ostacima pesticida u hrani pokazalo da je 97,2 % uzoraka diljem Europe bilo u granicama utvrđenim zakonodavstvom EU-a, što svjedoči o veoma strogom i sigurnom sustavu proizvodnje hrane;
19. napominje da su države članice poduzele niz mjera za zaštitu vodnog okoliša od utjecaja pesticida;
20. pozdravlja činjenicu da su europske vode općenito sve čišće, ali da i dalje ima prostora za poboljšanje;
21. poziva na povećanje ulaganja u prakse prilagodbe kojima se sprečava prodiranje kemijskih tvari iz poljoprivrede u površinske i podzemne vode;
22. potiče mjere za sprečavanje istjecanja tih tvari u vodene tokove, rijeke i mora te preporučuje da se njihova upotreba zabrani u tlu kroz koje bi mogla otjecati u podzemne vode;
23. ističe da je sprečavanje ulaska pesticida u sustave pitke vode mnogo isplativije od skupih tehnologija uklanjanja pesticida;
24. ističe da se poljoprivrednicima treba omogućiti pristup najnovijim digitalnim tehnologijama i da se treba ulagati u preciznu i digitalnu poljoprivredu kako bi se spriječilo raspršivanje sredstava za zaštitu bilja u područjima koja nisu ciljna područja i kako bi se razvile metode biokontrole;
25. ističe da su potrebna istraživanja i inovacije u području razvoja novih niskorizičnih

sredstava za zaštitu bilja jer bi njihova veća dostupnost na tržištu smanjila rizik od otpornosti na aktivne sastojke i posljedice za neciljne vrste koje se povezuju sa najčešće korištenim sredstvima za zaštitu bilja;

26. odlučno poziva Komisiju da u upravljanju tim proizvodima primijeni pristup koji je zasnovan na riziku i poduprt stručno recenziranim i nezavisnim znanstvenim dokazima;
27. ističe da nedostatak odgovarajućih aktivnih tvari osobito utječe na sredstva koja se manje koriste;
28. smatra da bi daljnje ulaganje i istraživanje opreme i tehnologije moglo imati važnu ulogu za povećavanje učinkovitosti sredstava za zaštitu bilja i smanjenje potencijalnog izlaganja poljoprivrednika, operatera i šire javnosti pesticidima;
29. smatra da bi brži postupak odobrenja potaknuo industrijsko istraživanje za razvoj novih niskorizičnih sastojaka, uključujući nove, inovativne niskorizične tvari, što bi osiguralo da poljoprivrednici imaju na raspolaganju dovoljno alata za zaštitu bilja i pomoglo im da brže prijeđu na održivija sredstva za zaštitu bilja i da povećaju učinkovitost integrirane zaštite bilja;
30. također upozorava na brojna odstupanja koja dovode u pitanje predvidljivost upotrebe i otežavaju ulaganja poduzeća u istraživanje i inovacije;
31. ponavlja da treba aktivirati program Obzor Europa za financiranje dalnjeg istraživanja bioloških niskorizičnih sredstava za kontrolu nametnika i za istraživanje ekološki održivijih mehaničkih ili kemijskih rješenja;
32. naglašava potrebu da se ulaže u razvoj, održavanje ili dobivanje homologacije tipa za ograničeniju upotrebu sredstava za zaštitu bilja za manji broj glavnih usjeva koji se uzbajaju u najudaljenijim regijama, a jedan od ciljeva jest učiniti ih ekonomski održivijima i konkurentnijima, osobito uslijed otvaranja tržišta uvozu iz trećih zemalja;
33. ističe važnost niskorizičnih organskih pesticida i potrebu da se promiče njihov razvoj, odobravanje i stavljanje na tržište u EU-u; poziva Komisiju da promiče potrebne promjene u postojećim uredbama kako bi se uvela zajednička definicija i napravila jasna razlika između organskih i sintetičkih kemijskih sredstava za zaštitu bilja;
34. poziva države članice da se strogo pridržavaju zabrane uvoza zabranjenih pesticida u EU iz trećih zemalja;
35. ustraje u tvrdnji da su za zabrinjavajuće smanjenje populacija pčela diljem Europe posebno zaslužni pesticidi na bazi neonikotinoida, što potvrđuju brojne međunarodne studije na temelju kojih su stotine tisuća građana s cijelog kontinenta potpisivale peticije;
36. preporučuje državama članicama da pojačaju informativne kampanje i kampanje za podizanje razine osviještenosti kako bi osigurale da poljoprivrednici znaju kako pravilno upotrebljavati sredstva za zaštitu bilja te da su u potpunosti obaviješteni o njihovim posljedicama, uključujući i o tome kako zaštititi svoje zdravlje i zdravlje drugih;

37. ističe važnost službi za poljoprivredno savjetovanje u okviru zajedničke poljoprivredne politike koje pomažu poljoprivrednicima između ostalog i da smanje upotrebu pesticida te da uspješno i povoljno uključe integriranu zaštitu bilja kao standardnu praksu, uz primjenu kemijskih pesticida samo po potrebi i nakon upotrebe fizičkih i bioloških alternativnih rješenja;
38. naglašava potrebu za razmjenom najboljih praksi unutar država članica i među njima te ističe važnost stjecanja znanja i stjecanja vještina u vezi s alternativama kemijskim pesticidima i potpunog iskorištavanja integrirane zaštite bilja;
39. primjećuje, nadalje, da su najizgledniji način za smanjenje pesticida sustavne promjene koje smanjuju mogućnost izloženosti napadima nametnika, pogoduju strukturnoj i biološkoj raznolikosti umjesto monokulturama i kontinuiranim usjevima i smanjuju otpornost nametnika na aktivne sastojke; stoga ističe da se treba usmjeriti na poljoprivredno-ekološke metode koje će cijeli poljoprivredni sustav učiniti otpornim na nametnike i da ih treba financirati i uvrstiti među redovne postupke;
40. naglašava da je osobito potrebno redovito ocjenjivanje razmjernosti između prodane količine pesticida i poljoprivrednog područja u kojima se primjenjuju, na temelju baza podataka korisnika i prodajnih evidencija; poziva Komisiju i države članice da stvaraju platforme za dobre prakse u upotretbi pesticida i integriranoj zaštiti na regionalnoj i lokalnoj razini;
41. ističe važnost obučavanja korisnika kako bi se osigurala sigurna i održiva upotreba sredstava za zaštitu bilja te naglašava da bi profesionalni i neprofessionalni korisnici trebali proći odgovarajuće osposobljavanje koje bi trebalo proširiti na mala poduzeća i mikropoduzeća;
42. pozdravlja činjenicu da su u svim državama članicama uvedeni programi osposobljavanja i certificiranja za upotrebu sredstava za zaštitu bilja i da je do danas osposobljavanje prošlo gotovo četiri milijuna korisnika, ali napominje da zbog nedostatka podataka ne postoje informacije o broju korisnika sredstava za zaštitu bilja koji još trebaju proći osposobljavanje;
43. ističe da je održiva i odgovorna upotreba pesticida preduvjet za odobravanje sredstava za zaštitu bilja.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	22.11.2018
Rezultat konačnog glasovanja	+ : 26 - : 1 0 : 4
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Daniel Buda, Nicola Caputo, Jacques Colombier, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Karine Gloanec Maurin, Esther Herranz García, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Giulia Moi, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Maria Lidia Senra Rodríguez, Ricardo Serrão Santos, Marc Tarabella
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Angélique Delahaye, Maria Heubuch, Anthea McIntyre, John Procter, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Stanisław Ożóg, Monika Vana

**KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

26	+
ALDE	Ulrike Müller
ECR	Anthea McIntyre, James Nicholson, Stanisław Ożóg, John Procter
ENF	Philippe Loiseau
PPE	Daniel Buda, Michel Dantin, Angélique Delahaye, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Esther Herranz García, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Mairead McGuinness, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Karine Gloanec Maurin, Maria Noichl, Ricardo Serrão Santos, Marc Tarabella

1	-
GUE	Luke Ming Flanagan

4	0
EFDD	Giulia Moi
GUE/NGL	Maria Lidia Senra Rodríguez
VERTS/ALE	Maria Heubuch, Monika Vana

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	22.1.2019
Rezultat konačnog glasovanja	+: 51 -: 1 0: 6
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Margrete Auken, Pilar Ayuso, Catherine Bearder, Ivo Belet, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Mark Demesmaeker, Stefan Eck, Bas Eickhout, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Arne Gericke, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Jytte Guteland, Anneli Jäättämäki, Jean-François Jalkh, Benedek Jávor, Kateřina Konečná, Urszula Krupa, Peter Liese, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Rory Palmer, Gilles Pargneaux, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, John Procter, Frédérique Ries, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Ivica Tolić, Nils Torvalds, Adina-Ioana Vălean, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Nikos Androulakis, Cristian-Silviu Bușoi, Christophe Hansen, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Jan Huitema, Tilly Metz, Bart Staes, Tiemo Wölken
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Olle Ludvigsson

KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U NADLEŽNOM ODBORU

51	+
ALDE	Catherine Bearder, Jan Huitema, Anneli Jääteenmäki, Valentinas Mazuronis, Frédérique Ries, Nils Torvalds
ECR	Mark Demesmaeker, Arne Gericke
EFDD	Sylvie Goddyn
ENF	Jean-François Jalkh
GUE/NGL	Stefan Eck, Anja Hazekamp, Kateřina Konečná
PPE	Pilar Ayuso, Ivo Belet, Cristian-Silviu Bușoi, Birgit Collin-Langen, Angélique Delahaye, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Françoise Grossetête, Christophe Hansen, Peter Liese, Miroslav Mikolášik, Annie Schreijer-Pierik, Ivica Tolić, Adina-Ioana Vălean
S&D	Nikos Androulakis, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Miriam Dalli, Seb Dance, Jytte Guteland, Olle Ludvigsson, Susanne Melior, Rory Palmer, Gilles Pargneaux, Pavel Poc, Daciana Octavia Sârbu, Tiemo Wölken, Damiano Zoffoli
VERTS/ALE	Margrete Auken, Bas Eickhout, Martin Häusling, Benedek Jávor, Tilly Metz, Bart Staes

1	-
ECR	John Procter

6	0
PPE	Elisabetta Gardini, Jens Gieseke, Julie Girling
ECR	Urszula Krupa, Bolesław G. Piecha, Jadwiga Wiśniewska

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani